

Dr. Phil. SHINWARI Makhan

Kleines mathematisches  
Wörterbuch  
Paschto Deutsch  
Deutsch Paschto

Für die Schüler

Herausgeber:  
Verein zur Förderung der afghanischen  
Kultur e. V. Köln , Germany

## A

Abbildung ( map,mapping ) تابع ( خیره کونه، خیره ونه، تابع )

-eindeutige( -unique) یواځنی

- affine(lat.affinis.eng.affine) (لات. خپلوان) ،

-Ähnlichkeitsabbildung(- similarity transformation)

ورته والي خیره ونه

bijektive - (bejective -) په باندې

- eineindeutige ( یواځنی او په خټ )

- inverse( invers) (په خټ ( برعکس، یا مخامخ-)

injektive - (- injective) په کی

- kongruente( congruent) (منطبق) هندسه کی

مساویوالی، برابروالی، د غرو یو بل سره برابریدلو، یو

شکل په بل پریوتلو خیره ونه -

- kongruente , gegensinnige مخامخ

-kongruente gleichsinnige همغه لوریز کونگروئینت

( برابر - - هم - - )

--Mherfachabbildung (- of multiple Map)

ډیرواره - یا - ډیرخله خیره ونه -

- surjektiv(surjective) خیره ونه په باندې

- zweier Mengen ( - of two sets) د دوه ډیریو -

Ableitung=Differentialquotient (Derivative, derivation)

رابیلیدنه، مشتق

-beliebiger analytischer Ausdrücke(-of arbitrary analytic

Expresseion) د په خوښه شننیزو یا تحلیلي افادو (دا - تل -

د هغه د مخه لغات په مانا دی)

- der Arkusfunktionen(- of invers trigometric functions )      ارکوسبیلواکو-
- elementaren Funktionen (- elementary function)      -بنسٽيز بلواکو
- exponential Funktionen ( - of - function)      -ایکسپو
- نشئل یا جگ بلواکو یا جگي بلواک، یا په جگ بلواک
- logarithmusfunktionen(- of logarithmic funktion)      لوگاريتموس بلواکو
- - Potenzfunktionen ( - of potence function)      پوتنش یا په توان بلواکو
- - trigonometrischen Funktionen      -تریگونومتريبلواکو- یا دریگودي
- (-of trigonometric functions)
- - Umkehrfunktionen (- invers functions )      چپه یا په خټ یا برعکس بلواکو
- einer mittelbaren Funktion(- of a compound function)      د یوه تولي-، خنځيري-یا وړیسی تولي بلواک-
- eines Productes( -of one product)      د یوه خل-
- - Quotienten( -- one quotient)      د یوه ویش-
- höhere ( higher)      د لوړو- (جگو- یا لویو- )
- ., linkseitige ( - of left side )      کین اړخیز-
- ., rechtsseitige ( of right side)      نی اړخیز-
- Abstand ( distance)      واټن ( فاصله)
- zwischen Zwei Punkten      د دوه ټکو ترمنځ واټن
- absolut betrag ( absolute value )      مطلقه- یا پریکنده ارزښت ( لنډ: ارزښت )
- Abstand zwischen Punkten( distance betwen points)      دټکو ترمنځ واټن ( فاصله)

- Abszisse (F. Abscissa) پروت محور
- Abzinsfaktor د گټې فاکتور یا - خلی یا - خلونى
- Addition(addition) زیاتون (جمع)
- Additionstheorem( addition theorem) زیاتون تیوریم یا زیاتون قضیه
- verfahren ( - prucedure, - mothode) - تگلار
- algebraischer Funktionen( - algebraic functions) د الجبري بلواکو-
- gleichung ( - equation) مساوات، برابر والی، برابر وون،
- Ähnlichkeit (similitude) ورته والی
- Ähnlichkeit von Dreiecken( - of triangle) د درې کونډیو ورته والی
- Ähnlichkeitsabbildung (similarity transformation) ورته والی څیرونه
- Ähnlichkeitssätze ورته والی جملی
- Aktivzins فعاله گټه
- Allaussage ټول وینا ( لکه : د ټولو لپاره)
- Altgrad زوړ گراد یا زړه درجه
- Amplitude جگوالی ( د یوې کړې- یا منحنی-)
- analytischer Ausdruck( analytic expression) شننیزه یا تحلیلي افاده یا - وینه
- Anfangskapital پیل بڼی
- Anordnung ترتیب یا نظم
- Anstieg = Steigung=Steigungsmaß (slope) جگیدنه- د جگیدنی اندازه
- sekante, Tangente د سیکانتو یا غوڅونکی - د
- تangentونو- یا لمسوونکو- یا مماس-

- einer gerade د یوې کرني -
- Äquivalent(equivalent) مساوي- يا يو ارزښته
- Äquivalenz(equivalence)
- مساوي- يا يوازښتوالی (لاتین) يا معادل
- Äquivalenzrelation( equivalence relation)
- مساوي- يا يوازښت اړیکې
- Area sinus اریا سین
- Arkus funktionen ( inverse triginimetric function)
- ارکوسبلواک، - فنکشن
- Argument(argument) خیره کوونکی غړی، د بلواک
- خپلواک اوښتونکی يا ۰ اووښتونی
- Asymptote ( asymptote)
- اسیمپتوتی (یوناني: یو په بل نه لویدونکی، مجاورت؟)
- asymptoten der Hyperbel د هویربول اسیمپتوتی .
- Aufrißebene(vertical projection,elevation)
- ولاړ پریوستون هواړه (د یوه بدن - - -)
- Grundriß ( horizontal projection) بنسپ پریوستون
- Scitenriß دوه تخته نیز پریوستون
- Außenwinkelsatz ( external angle -)
- بهرنی -، باندنی کونج جمله
- Aussage ( assertion) وینا -
- Einfache Aussage ساده وینا
- Aussageform ( form of ) وینا فورم ، وینا بڼه
- Aussagefunktion( function of assertion) وینابلواک
- Aussagenverknüpfung ( operation of- )
- ویناتړنه، - پیوندونه

zusammengesetzte -

بوڅاي ايښوولشوي يا ځنځيري وينا

axiale Affinität ( axial affinity)

اکسيالافينيټي، محوري افينيټي

-Verknüpfung(- operation) - تړنه يا - تړاو

Axiom اکسيوم يا هغه گڼپوهنيزې افادې

چې مخ د مخه يې له ښوونې ريښتيا نيول شوي وي

## B

Barwertformel نغدارزښتفرمول

Basis des Logarithmus ( Base of logarithm)

د لوگاريتم بنسټ

-einer Potenz ( - of one potence) - د يوه پوتنڅ

Basiswinkel ( Basic angle) بنسټکونج

Bedingung (condition) شرط

hinreichende- (sufficient condition) - پوره کيدونکي

notwendige - ضرور

Bestimmter Ausdruck ( definite expression)

ټاکلی ( معينه، يامعلومه - ) ويينه، (-افاده )

Betrag einer komplexen Zahl(value)

د يوه کمپلکس گڼې ارزښت

- Zahl (- of - number ) گڼې

- eines Vektors - د يوه وکتور

- des Winkels - د کونج

Beweis. ( proof) ښوونه (ثبوت)

زيات وخت د Lösung ( solution) تر نامه لاندې راځي،

( مورد په ولس کی تل ملگوبی، خړوبی او گوزوبی لروده، چی بل څه ترې نه پوهیدل کیږي، بي د يو څه اوبی یعنی حل.

په نورو ژبو کی هم همداسی مانا لري )

سیخه-، سیده- یا مستقیمه (-stright - direct) Direkter-  
په پوره ایندکشن، -له -durch vollständige Induktion  
تکمیلیز جز څخه وکل ته-

- ناسیده (-غیرمستقیم) (indirekter (indirect)

بینوم (زه بی همداسی بولم او Binom (-binomial)

دوییز ورته نه وایم )

بینومیکوایفیشینت(-coefficient) binomialkoeffizienten

یا -ضریب یا- ځل

بینومي فرمول binomischer Formel (formula of binom)

بینومي binomischer Satz ( Theorem of Binom)

قضیه یا جمله

لینده (قوس) Bogen (arc)

Bogenmaß (radien measure . circular measure)

لینده کچ (-اندازه)

سوزونتیکی (محرار) Brennpunkt ( focus, focalpoint )

.Brennpunkte der Ellipse(focus point of -)

د بیضوي (هگی یا ایلپسی) سوزونتیکی

- د هورپربل ( of hyperbola) - hyperbel

- د پارابل (-of parabola) - parabel

سوزونورانگه Brennstrahl

سوزید - یا سوزونواتن یا سوزیدپراحوالی Brennweite

مات، د - زیاتون - Brüche . Addition von -

- Diviison - ویش
- erweitern - پراخول، - پراختیا ورکول
- Hauptnenner - بنسټ - یا اصلي ماتلاندې
- Kürzen - لنډونه، - وړونه
- multiplikation - ځل -
- subtraktion - کمون یا - تفریق

## C

- G.Cantor ج. کانتور ( شمیر پوه دی )
- Cavalirie-prinzip کاوالیری ( نوم دی ) پرینسپ یا اصول
- Cramersche Regel ( cramer law ) کرامر ( نوم دی ) قاعده

## D

- Definition پیژندنه یا تعریف
- Definitionsbereich ( domain of definition ) پیژندنه انگرې ( تعریف انگرې )، - ساحه - ورشو یا په همغه اصلي مانا،  
تعریفیږی ( زه یی تعریفیږی بولم )
- De Morgansche Regel د دې مورگان ( نوم دی ) قاعده
- Determinante دیترمینانتي
- Zeiter Odnung - دومه درجه
- Diabolo, symetrisch دیابولو ( سپرمري بدن. هغه د شکر ساعت غوندي شی دی. چی په نار یی کوچیان نیکنه او پورت خغلي )
- Diagonale دوه کونجتری ( کرنبه، چی دوه کونجونه سره تری )
- Diagonalmatrix دوه کونجتری ماتریکس
- Differenzial دیفرنشیال یا توپیریږنه
- Differentialquotient ( Differecial equation ) دیفرنشیلویش

Differenzierungsregel ( Differentiation law )

د دیفرنسیاشن قاعدی

Differenz zweier Matrizen د دوه ماتریکسونو کمون

Differenz Zweier Mengen( Differnce of two sets)

د دوه ډیریو توپیر ( کمون )

Differenzvektor ( Differnce vector )

-تفریقوکتور، کمون وکتور (توپیر)

Differenzenquotient( quotient of differences)

کمونویش (توپیر -)

Differenzierbarkeit= Ableitbarkeit (existence of

a derivative) رابیلیدوړوالی یا راجلاکیدوړوالی

یا رابیلیدوړتوب

- im Intervall

- په اینتروال کی

Disjunktion( Disjoint)

، پردینه، پردیوالی.

Diskont ( discount)

گټه

Diskontierung چک (بیگتی)، په بانک کتابچه کی لیکل

Distributivgesetz(distributiv law ) دیستریبوتیو قانون

divergenz einer Folge ( divergence of a )

د یوې پرلپسی پولی ته نه تگ

Division

ویش

Division durch Null

په صفرویش

-komplexer Zahlen

-د کمپلکس گڼونو

-von brüchen

د ماتو-

-potenzen

د توان یا پوتنخونو -

-wurzeln

د ریښو- یا جذرونو-

-Zweier Polynome

-د دوه پولینومونو

Dodckacder (dodecahedron) دولس هواريز يا دولسهوار

Drachenviereck= deltoid بډی (گودی) یا پتنگ

دا بډی یا گودی (د الوتلو کاغذ ډوله) ډوله څلورگودی

-allgemein -عمومي

-symetrisches -سیومتري

Drehung = Rotation څرخیدنه، څرخنه، څرخونه

-Punkt -په ټکی

-Winkel -پر کونج

-Zentrum -په منځ

-Flächen -په هواره

Dreieck (Triangle) دریکودی (مثلث)

- Ähnlichkeits -ورته والی

-Flächeninhalt ( area of a -) -دنده هواره

-gleichschenkliges -برابر پښیز

-gelichsetiges -برابراړخیز

--Heronische Dreiecksform د هیرون دریکوډینه یا فورم

-Mittendreieck منځدریکودی

-rechtwinkelige -ولاړ کونجیز

- -Schwerpunkt -دروند ټکی

-Spitzenwinkel تیره کونجیز

-stumpfwinkeliges پخکونجیز

-Umfang( size) راڅرخیدنه، رانیونکی، راڅرخیدنه

راڅرخیدونکی یا چاپیریال

-Ungleichung ( unquality of -) نابرابرون یا-نابرابرتوب

- ähnlichkeit ( similarity of - ) -ورته والی
- gleichseitige -برابراړخیز
- höhen( Amplitude of - ) -جگي یا لوروالی یا جگوالی
- Kongruenz Mittelsenkrechten -گونگرواینڅ منځولاری
- ,seitenhalbirenden - اړخنیمونکی
- ,winkelhalbirenden - کونجنیمونکی یا - نیمی
- Dreisatz درېجمله
- Dreitafelprojektion دریتخته ئیزپر یوستون
- یا دریتخته پریستون
- Drehsinn (direction of rotation) څرخوونلور
- Dualsistm دویمیزسیستم
- Durchmesser ( diameter) نیمی یا قطر
- Durchschnitt Zweier Mnegen د دوه ډیریو غوڅی

## E

- Ebene (plane) هواره (سطحه)
- ebenen Figur هوار شکل ( هواره څیره )
- ebenen Geometrie د هوارې هندسه
- Ebennengleichung د هوارې برابرېون
- parameterform -پارامتر ډول (-بڼه) (-یفورم)
- skalar form -سکالار ډول (-بڼه، -فورم)
- Einheit یوون یا واحد
- Einheitskreis یوونگردي ( هغه گردی چی وړانگه یی  
بر یوون دي )
- Einsetzung ( substitution) د بل په ځای ایښودنه
- لنډ: په ځای ایښودنه یا - ایښوونه

- einsetzungsverfahren په ځاي ايښودنوعملیه  
(-تگلار، -تلنلار)
- Elemente der Menge (element of the set) د ډیرۍ توکي
- Ellipse(ellipse) الیپسی (بیضوي، یا هگی)
- Flächeinhalt -هوارې متن، -دنده هواره
- Gärtner Konstruktion - د بڼوال یا باغوان جوړښت
- Mittelpunkt - منځ ټکی
- symmetrischen - سیومتری
- Umfang - چاپیری، -چاپیرکیله - راگرځیدنه
- Euklid اویکلید (شمیرپوه)
- Höhensatz -جگون- یا جگجمله
- Kathensatz -کاتیتو جمله
- euklidische Algorithmus د اویکلید الگوریتم
- eulerscher Poloidersatz داویلر (نوم دی) پولوییدجمله
- eulersche Symbole داویلر (شمیرپوه دی) سومبول
- Existenzaussage موجودیت -، یا شتوالي وینا
- Exponent (exponent) اکپوننت یا جگی یا جگگنی
- Exponentialfunktion(exponential funktion) اکسپوننشیل - یا جگ بلواک (دلته اووښتونی جگگنی دی)
- Exponentialgleichung (exponential equation) اکپوننشیل - یا د په جگی مساوات
- Extremum اکستریموم (جگتیتوالي) افراطیت
- hinreichende Bedingung für ein - د یوه - لپاره - پوره کیدونکی یا بشپړیزه اړینه (شرطه)

notwendige Bedingung für ein - لپاره ضروري -

اړينه (شرط)

Exzentrizität, lineare(excentricity) د منځتکي څخه

واتن (يوناني کليمه په اليپسي... کی استعمال مومي)

، - لایني

## F

Fakultät (factorial) (پرلپسی) څلوروني فاکولتي

$n! = 1.2.3....(n - 1).n$

Figur شکل ، څیره

-ebenen - هوارو

- symmetrischen - متناظر ، - سیومتری ،

Fixgerade( fix line ) فیکس کرینه ( خای په خای کرینه )

Fixpunkt ( fix point ) - فیکس تکی ( خای په خای -

بي بدلون - ، پخپل خای )

Fixgerade( فیکس تکی کرینه ) ( بی بدلون - ، پخپل خای کرینی )

Fläche (surface ) هواره ( سطحه )

Flächeninhalt ( surface area ) هوار متن یا هوار خوندي

د هوارې دننه ، هوار دننه

Flächenmass د هوارې اندازه یا هوار کچ ( هوار کچ )

Flächeinhalt ebener bereiche د هوارو چاپیریالونو

هوارې دننه ( لنډ : هوار دننه )

- riemanscher - د رین

Folge. (sequence) پرلپسی ( د گڼونو پرلپسی وگوری )

Förstendreieck د ځنگلوال دريگودي

Funktion ( function) فنکشن ( تابع ) یا بیلواک

- Ableitung einer - (derivativ of a - ) د یوه - رابیلیدنه
  - algebraische - ( algebraic - ) الجبري-
  - beschränkte .- ( bounded-) (محدود) رانیولی، رابند-
  - . Differenzierbarkeit einer - د یوه - رابیلیدوړوالی
  - .eineindeutige- یو یواځنی-
  - eindeutig -- یواځنی
  - elemntare -- نسبتیز-
  - explizite (lat. ausdrückliche, deutlich) روښانه، واضح -، افادیوز -، اکیلیختیت -
  - ganzerationale -- ټولریشنل -
  - gebrochen rationale - مات ریشنل
  - Gerade - جفت-
  - Grenzwert einer د یوه - پوله (پولی) ارزښت، یا حد
  - harminische یوازینتیز -، هارمونی
  - implizite( lat. Einschließlich. mitinhalten, inbegriffen) ورسره خوندي - په مانا کی ورسره -، ایمپلیختیت - (زه بی په خپلو لیکنو کی ایمپلیختیت بولم)
  - lineare کیله نیز - لاینی -
  - mittelbare پیوند -، خنځیری -، (پسی) ټرلی
  - monotonfallende مونوتولتویدونکی -
  - -- steigende جگیدونکی - یا لوړیدونکی -
  - periodische پر یوډیکي یا دوراني ( تلپیرته راگرځیدونکی) -
  - . quadratische - څلوریز - یا مربع -
- ( د مربع مانا همغه څلوریزه ده. لات. بی همدا مانا ورکوي )

- Stetigkeit einer - د یوه - نا پریکیدنه
- trigonometrische - تریگونومتریکی - یا دریکوډیز -
- ungerde (even) - طاق -
- , verkettete ( compound - ) - څنڅیری -
- Zyklometrische (گردیاندازه یی) - دورانی -

## G

- g-adische Zahlensystem - گ- نيز ځایسیستم
- ganze Zahlen(integer) - ټولگڼونه
- gaußsche Zahlenebene - د گاوس گڼهواره
- gaußsche Algorithmus - د گاوس الگوریتم (د گڼنی پخپله تکراریدونکی شیما. lat.)
- Geometrie - ځمککچ (هندسه)
- ebene - د هوارې -
- Grundbegriffe - بنسټیزې کلیمې یاد - ستکلیمی
- Grundkonstruktion - بنسټیز جوړښت
- räumliche - هوايي - (فضایي - )
- geometrische Körper - هندسي بدن (جیومیتریک بدن)
- - Mantelfläche - پوښهواره
- - Netzawicklung - د - - جال او بدنه (په دې مانا، چي یو یو -
- هندسي بدن خور شي)
- - Oberfläche - پوښهواره
- - Volumen - د - - ډکي، ډکیدنځای (-حجم)
- Gerade( traight line) - کرښه (نږدې په دواړو لورونو غزیدونکی)
- Anstieg der - د - چگیدنه یا د - لوریدنه

- Fixgerade (خاي په ځاي كړينه يعنى خاي يى تغير نه خوري)
- Fixpunktgerade د ځاي په ځاي ټكو كړينه
- Kollineare كولينيارې -
- komplanare كومپلانارې -
- Normalform د - نورمال بڼه
- parallele غبرگې -
- Richtungsgerade لور كړينې
- Spiegelgerade هنداروونكړينې يا اينوونكړينې
- Geradenbüschel كړينو غونچه
- geradengleichung كړينو برابر وونه يا كړينو مساوات
- abschnittsform -ټوټه فورم، -ټوټه بڼه ، - ټوټه ډول
- allgemeine Form der د - الجبري بڼه، د - - فورم
- Normalform der نورمال ډول-، نورمال بڼه- يا - فورم -
- parameterform der پارامتر بڼه يا - فورم
- punkttrichtungsform der د - ټكيلور بڼه يا - - فورم -
- zwei Punkteform der د - دوه ټكيبڼه، - - فورم
- Geradenspiegelung كړينو هندارونه يا كړينو اينونه
- verkettung ځنځيرونه -
- Gleichsetzungsverfahren برابر اينيونتلنلاريا-تگلار
- Gleichung ( Equation ) برابر وونه، برابر يدنه
- algebraische الجبري -
- biquadratische يا بي څلوريز - ، بي مربعيز -
- dritten grades د دريمي درجې -
- Homogen يوډوليز- ( هوموژين- )

16	Gre
- inhomogen	- ناهوموژين ( ناپروډوليز- )
- goniometrische	- گونومتريکي
- lineare	- لائيني
- logarithmische	- لوگاريتمي
- mit beträge	- دارزبنتونو سره
- nichtlineare	- نالائيني
- quadratische	- مربعيز- يا څلوريز-
- transzendente( transcendent -)	- ترانسڇيندنت
- wurzeln der Gleichungssystem ( system of equation)	د - ريښي
	د برابرتوب ( برابرډوليز- سيستم )
- homogenes	- هوموژين، - هوموگن ( يوناني: برابرډوله )
- inhomogen	- ناپروډوله ( ناهوموژين )
- lineares	- لائينيز
- mit Dreieckstruktur	د دريگودي جوډښت سره
Gleichwertigkeit von Aussagen	د وينا هم ارزښتوالی
Gleitspiegelung	خوی هندارونه ( يانی چی زيگ نه وي )
Goldener Schnitt(golden section, medial section)	طيلايي غوڅی
Gon	گون ( گود يا کونج )
gonometrische Gleichung	گونومتريکي- يا
	دريگوديز برابرډوليز
Grad ( degree)	درجه
Gradmaß	درجیکچ يا درجی اندازه
Grenze ( bound, boundary , limite)	پوله ( حد )

Grenzwert einer Folge (bound, boundary, limite)	د یوې پرلپسې پوله ارزښت
Grenzwerte von Funktionen	د یوه بلواک پوله ارزښت
- , linksseitige	کینې اړخیز - -
- , rechtseitige	ښي اړخیز - -
- , uneigentliche	- نا موجود یا - بدل
größte gemeinsame Teiler (great common divisor) ggT	غټ گډ پرویشونی ( لڼد : غ گ و )
Grundgesetze natürlicher Zahlen	د طبیعي گڼونو بنسټیز قوانین
Grundintegral	بنسټ ایتیکرال یا بنسټیز -
Grundriss	بنسټپرې یا بنسټهواره پرې شوي څیره لکه
	د یوه کور د ځمکې سر نقشه
Gruppe (group)	گروپ
- affine	- افین
<b>H</b>	
Halbachse (semiaxis)	نیم محور
Halbebene (semiplane)	نیمهواره
Halbgerade	نیمکرشه
Häufungspunkt (accumulation point)	په راټولتکی، پنډ تکی ( چي ډیر تکی په راپنډ وي )
	یا د ټکو پنډ غالی ( پنډ غالیتهکی )
Heronsche Dreiecksformel	هیرون دریکوډینه
Hexaeder (hexahedron)	شپږهوارې یا شپږهواریزه
Höhensatz (altitude theorem)	د جگوالی - ، یا جگجمله
- des Euklids	د اویکلید -

Höhenschnitt (intersection of altitude)

د جگيو يا لوريو غوڅي

Hohikugel ، تش غونډاري ( غونډاري )

غوڼډوسکه، ... ) يا خالي غونډاري

Hohlmaß د تشوالي کچ (تشوالي کچ)، خلا اندازه

Hohlzylinder تشمتوته (تش استوانه)، خالي سليندر

Hornscher Lema د هورن (نوم دى) قضيه

Hyperbel ( hyperbola, hyperble ) هيپربول

Asymptute von - د - اسيمپتوتی

-gleichung د - مساوات

Mittelpunk von - د هيپربول منځتکی

Hypotinuise(hypotinuise) د ولاړ کونج مخامخ اړخ

-abschnitt - برخه يا - ټوټه

## I

identisch کټمټ

Iksaeder (icosahedrone) شل هواريزه

Imaginäre Einheit ايماجينار بوی

- Zahl ايماجينار (لاتين: خيالي، نارينستونم اګن)

Imaginärte، - ايماجينار برخه

Implikation (lat. Verflechtung, Einbeziehung)

له يوڅه څخه بل لاس ته راتلنه، ايمپليکيشن (که... نو)

implizit ( lat.mitenthaltten, imbegriffen)

له... سره خوندي لرنه

infimum بنکته يا نېټه بوله

Inkreis ° دننه گردی يا بهتره: خوندي گردی

- Radius - وړانګه

Innenwinkel	دنده کونج
Integral	اینټگرال
-bestimmtes	- معلوم - ټاکلی
-Grund	- بنسټیز
-, unbetimmtes	- ناپاکلی - نامعلوم
Integrand	اینټگرالیدونى ( هغه چې اینټگرال یی نیوه کیږي )
Integrationsgrenzen	اینټیگریشن پولی
Integrationsintervall	اینټیگریشن اینټروال
Integrationsregel	اینټیگریشن قاعده
Integrationsvariable	اینټیگریشن واریابله ( - اوبستونى )
Integrieren	اینټیگرالول
Intervall auf der Zahlengerade	په گڼکرنه اینټروال
Intervallschachtelung	د اینټروال ډیره اینټروالونه
Inzidenzrelation	اینټیډنځ اړیکى (ټکر خوږنى )
irrationale Zahlen	ایریشنل گڼ نا رېستونى گڼ

## J

## K

Kapitalzins	د پانگى گټه
Kathete	کاتیت (په دريگوندي کې د ولاړ کونج پښى)
Kathetensatz	کاتیت جمله
- des Euklids	د اویکلید -
Kathetenregel	کاتیت قاعده
Kegel ( cone)	مخروط
Kegelstumpf	پخ مخروط

- Volumen - حجم، - ڊڪي
- kleinste gemeinsame vielfache (smal camen multiple)  
kgv کوچني گڏوگڏ زياتاڻه. لنڊ: ڪ گ خ
- Kirchhofsche Regel د ڪيرنجهوف (نوم ڊي) قاعده
- Koeffizientendeterminante  
کوايفيشنٽ ڊيٽرمينانٽ يا ڊ ڇل ڊيٽرمينانٽ
- Kombination (combination) (گڏوڏوڻه) (ڪمبينيٽيڻ)  
- mit wiederholung - د تڪرار سره
- Kombinatorik ڪمبيناٽوريڪ (د گڏوڏوڻي پوهه)
- Kommutativgesetz ڪموتاتيو قانون (بدليدنقانون)
- komplexe Zahlen ڪمپلڪس گڻونه
- Komplexionen ڪمپلڪسيونونه (گڏول)
- Kongruenzabbildung (congruence, isometry)  
- ڪونگروائينڊخثيرونه، يو له بل سره برابر - چي ڪوم شي. يو  
په بل پريوزي
- Kongruenz von Dreiecken د ڊريڪوڊيو ڪونگروائينڊخ
- Kongruenzsätze ڪونگروائينڊخجملي
- konjugierte komplexe Zahlen (conjugate- -)  
ڪنجوگير ڪمپلڪس گڻونه
- Konjunktion ڪنيجڪشن (ڇنگ په ڇنگ يا لانڊي)  
بانڊي تنظيمول)
- Konklusion، منطقي جبري تعبيدنه، پايڃمله، پايونه. ختمونه
- Konvergenz einer Folge (convergence of a sequence)  
د يو ي لري پولي ته تلنه
- Koordinatensystem (ڪوآرڊيناٽسيستم) (ولار پروٽ سيستم)
- Abszisse ابيز (پروٽ محور)

-kartesische	کارتیزی -
- Ordinate	اوردینات (ولار محور) -
-polarKoordinate	قطبی کواوردینات
- schiefwinkelige	- مائیلکونجیز
- x-Achse	- x محور
- y - Achse	- y محور
Koordinatenursprung	د کواوردینات سرچینہ
Körper (geometric, solid algebraic; field)	بدن یا تن
-geometrisches	هندسی -
- platonische	پلاتونی -
-Ma	- اندازہ یا بدنکچ
- Messung	-اندازہ ونہ یا - کچونہ
Kosekansfunktion	کوسیکنس بلواک
Kosinus	کوساین
Kosinusfunktion	کوساینبلواک
- periodisches	-پریودیکی یا -بیرتن راگرخیدونگی
Kosinuskurve	کوساینکرہ
Kosinussatz	کوساینجملہ
Kosinuswert	کوساین ارزنت
Kotangens	کوتنجنت، مماس
Kotangensfunktion	کوتنجنت بلواک
- periodisches	- پریودیکی
Kotangenskurve	کوتنجنت کرہ
Kotangenswert	کوتانجنت ارزنت

Kreis (circle)	گردی ( دایره )
- Abschnitt	- کتره یا - برخه
- Ausschnitt	- ټوپه
-disjunkt	-پردي
-Eigenschaft	- خوښونه
-exzentrischer	ایکسټینتري (یونانی: د گردی منځټکی
	دباندي پرته، یو منځټکی نه لرونکی (هندسي ماناوي)،
	غزولي)
-Fläche	-هواره
-konzentrischer	-کونځینتري (هم (گډ) منځټکی)
-Mittelpunkt	-منځټکی
- - Gleichung	د - - مساوات
allgemeine Form der --	د - - عمومي بڼه
-Ring	- کړی
-Sätze	- قضیې
-Segment	- کتره
-Sektor	- ټوپه - برخه
- Umfang	-چاپیری
Kreiszahl $\pi$	گردی گڼ
Kreiskegel (circulare cone)	گردی مخروط
Kreiszyylinder (circulare cylinder)	گردی توته یا - استوانه
Kugel (sphere)	غونډاری، غونډی یا غونډوسکه یا کره
-Abschnitt	- کتره یا - برخه
-Ausschnitt	-ټوپه

- Kappe - خولی، - سرپوښ  
 -Oberfläche - پوښ هواره  
 -Schicht - طبقه، - ټکلی یا چیترو  
 -Segment - ټوټه  
 -Sektor - برخه  
 -Teil - ونډه، - برخه  
 -Volumen - ډکي  
 -Zone(spherical zone) غونډې زون  
 ه کړوڅبرې: Kurvendiskussion( curve sketching)  
 (دلته: د کړو د ځغلیدني ډول باندې د خبرو موخه ده)

## L

- Längenmaß اوږدوالي کچ یا - اندازه  
 Linearfaktoren لایني فاکتورونه یا لایني څلرونې  
 Logarithmengesetze د لوگارېتم قوانین  
 logarithmische Gleichungen لوگارېتمي مساوات  
 یا - برابرتیا  
 Logarithmus لوگارېتم  
 -dedekindsche - د دیدیکیند (نوم دی)  
 -, natürliche - طبیعي  
 Logarithmusfunktion لوگارېتم فنکشن، - بلواک  
 Logik منطق یا لوجیک سمسوج، بهتره: سم اند یا سمند  
 Lücke نیمگړتیا یا تشخاي (د یوه فنکشن)

## M

- Mantelfläche پوښهواره (بی له سر، - بنسټهوارې)

Maß (mcsure)	- اندازه يا كچ
Masse	كتله
Maßeinheit	كچيون يا كچواحد
Matrix	ماتريكس
-adjungierte	(ورزياتول انديونگيري ماتريكس)
-, antisymmetrische	انتيسيممترىكى
, Elemente einer	د يوه - توکى
inverse -,	چپه، - په خټ، - مخامخ يا - برعکس
orthogonale -,	نيغ ولاړ - اورتوگونال
reguläre -	- په قاعده، - رگولار،
-, symmetrische	سيممترىكى -
-, transponierte	ترانسپونيرى -
-, Typ einer	د يوه - تيوپ يا د يوه - ډول
-, Produkt zweier	د دوه - ځل
-, Summe von	د - زياتون
Maximum	ماکزیموم يا خوراچگ يا خورا لوړ
-, reeler Zahlen	- د طبعي گڼونو
Mehrfachabbildung	ډيرواره څيرونه
Menge ( set)	ډيرى يا ډيرى
-, disjunkte ( - disjoint)	- پردي
-, leere ( - empty)	- خالى، - تش
Minimum	خورا ټيټ
Mittelpunkt (center)	منځټکى
-Mittelpunktwinkel	منځټکى کونج

Mittelsenkrechte(mid-perpendicular)

منخ نیغولایره ( لنه: منخ ولایره )

Mitteldreieck منخ دریگودی

Monoton(monotone) لوریتیت

Monotone Folge (monotne.in-increasing,

decreasin sequence) جگلویدونکی پرلیسی

Monotonie مونوتونی ( جگتیتوالی )

Monotonieintervall مونوتونی اینتروال

Multiplikation komplexer Zahlen د کمپلکسگنونو خل

von Brüchen - د ماتو، - کسرونو

--Potenze - پوتنخ، - توان

--Vektoren - د وکتورونو

--wurzeln - د ریشو

## N

natürliche Zahlen(positive integer) طبیعی گنونه

n- Eck, siehe Polygon n-گودی، پولیگون وگوری

Negation نه والی ( نیگیشن )

Neugrad (grade) نوی گراد یا.نوی درجه

Normalenvektor نورمال وکتور

Normalparabel - نورمال پارابول

Nullfolge صفرپرلیسی

Nullstelle صفرخای

Nullvektor صفر وکتور.

## O

Oberfläche, پورته-راتاو- پاسهواره یاد باندي هواره

Oktaeder                      اته هواريز  
 Optimierungsproblem      د ډيرو امکاناتو څخه د گټور  
                                          امکان پرابلم

optische Täuschung      رنایزه غولیدنه ( بیلگه: لکه  
 په غرمه کی چی ډاگ کی شگي د اوبو په څیر بنکاریری )

Ordinate ( y-Wert)      اوردینات ( -y ارزښت )

Orthogonalität(rectangular orthogonal)

اورتوگونالیتی ( یو په بل نیغه ودریدنه )

Ortsvektor (position vector)      ځایوکتور

## P

Paar, geordnetes (pair , ordered)      جوړه ، منظمه

Pantograph      هغه د زانی څوکی په شاناله ده، چی په  
                                          هغی هغه ورکړه شوي څیره ویستل کیږي

Parabel( parabola)      پارابول

Gleichung von -      د - مساوات

Scheitelpunkt von -      د - ککری ټکی

Parallel      غبرگ

Parallelschar      د غبرگوکوډه

Parallelepiped =parallelfach,parallelepipedone

= Spat      غبرگهواړی

Pallelogramm      غبرگ اډخی

Parallelperspektive      غبرگلیدبته یا غبرگپرسپیکتیو

-Dimetrie      د - دیمیتري

-Isometrie      ازوموروف-

Kavaliersperspektive      کاوالیر پرسپیکتیو یا - لیدنه

- Militärperspektive نظامي پرسپکتیو
- Parallelverschiebung(parallel motion) غیرگراکنبل
- parameterdarstellung der ebenengleichungen  
( parametric representation of ...)  
د هوار مساواتو پارامتری انځورونه
- Geradengleichungen --کرنه برابریاوې
- einer Funktion - د یوه فنکشن
- partialdivision - ټوټه ویشنه
- partielle Integration(inzeegration by parts)  
ټوټه اینتگرالونه (د انتیگرالوونې په ټوټو ویشنی انتگرال )
- pascalsches zahlendreieck د پاسکال گڼونو دريگودی
- Passante ، تیریدونکی ( کرنه چې له گردی تیریري
- لنډ تیریدونکی
- Passivzins نافعاله گټه
- Permutation پرموتیشن (خایدلون)
- mit Wiederholung - د تکرار سره
- Pentagon پنځه گودی
- Pentagondodekaeder هغه بدن چې د هغه له ۲۰ گودونو
- په هرگود دري پنځه گودې سره تړلي وي
- Periode دوراني ، تل بیرته راگرځیدنه ، پریودیکی
- Peripheriewinkesatz د ( د گردی ) یا غاړې کونج
- ∩ siehe Kreis گردی وگوری
- Pol (pole) قطب
- Polyeder (polyhedron) پوليگون یا د ډیرگودونو رابند بدن
- Eulersche Polyider د اویلر پولیید

Polygon	پولیکون ( ډیرګوډی )
-regelmäßiges	- منظم
-reguläres	- په قاعده
- Zahl der Diagonales	د دوه کونجټرو ګڼون ( شمیر )
Potenz (power)	، پوتنڅ ، صټ ، توان
Potenfunktion	توان - یا پوتنڅبلواک
Potenzgesetze	پوتنڅ قانون یا توان قانون
Potenzieren von Potenzen	د توان په توانول
Potenzwerte	توان ارزښت یا پوتنڅ ارزښت
Positionssystem	ځایسیستم
Prämisse	د یوې بنوونې لپاره نیونې یا فضايي
Primzahl	لمړی ګڼ ( هغه ګڼونه دي ، چې یې له یو او
	ځان په بل ګڼ نه ویشل کیږي
Prinzip von Ausgeschlossenen Dritten	د دریم ناشونیوالي پرنسیپ ( - - اصل )
-- Widerspruch	-- تضاد
Prinzip von Cavalieri	د کاوالیري پرنسیپ یا - اصل
Prisma(prism)	پریزما
Produktform	څلپښه یا - څلفورم
Produktregel	څلقاعده
Produkt zweier Mengen	د دوه ډیریو څل
Promille	زرمه ( په زرو کی )
Propörtion	ځانسیونیز برابران یا تناسب
-Fortlaufend	- په وړاندې تلونکی
-stetig	ستاپریکیدونکی ( لنډ : ناپریکیدونکی )

Prozent	په سلو کی
Prozentsatz	په سلو کی قضیه
Prozentwert	په سلو کی ارزښت
Punkt (point)	ټکی .
Punktspiegelung(point reflection)	په ټکی هندارونه
Pyramide	اهرام ، پیرامید
-Gerade	- ولاړ
Pyramidenstumpf	پخ اهرام
-Mantel	- پوښ ( په دې کی د اهرام بنسټهواره دننه نه ده )
-Volumen	- ډکونی یا ډکی، حجم
pythagoras, Satz des	پیتاگوراس، د پیتاگوراس جمله
-Trigonometrie	- تریگونومیټریکی
-Zahlentripel	- گنډریجوړه ( ښه بی گنډریگونی دی )

## Q

Quader = Rechkant, rechteckiges Prisma( ciboid. rectangularparalleliped, right paralleliped)

ولاړ ګوډیزه پریزما

Quadrant	د ګردبهورې څلورمه
	( په کواورډینات سیستم کی هم هرې څلورمې ته وایی )
Quadrat	مربع ( څلورې، همدا بی له تتری او لاتین مان
	هم ده، چی هلته مو منلی. په پښتو کی یی هم منلی شو )
Quadratische Säule	مربع ډوله ستنی (څلورې نیزه مټه )
Quersumme	( د گڼونو ) پروتزیاتون
Quotientenregel	ویشقاعده

## R

Radikand	(هغه گڼ چي ريښه ( جذر )
	بي نيول کيږي)
Radius	ورانگه ( شعاع)
rationale Zahlen	ريشنلگڼ ( لاتين : هونسيار -)
Rationalmachen des Nenners	د ماتلاندې ريشنلول
Raute(rhombus) =Rhombus	
	د څلور مساوي اړخونو غبرگ اړخي يا مساويغبرگ اړخي
Realität	رښتياينه
Rechnen mit Beträgen	د مطلقه ارزښتونو سره شميرنه
--Ungleichungen	د نابرابرونوسره -
Rechteck (rectangle, oblong)	ولاړگودي
Rechtssystem	ښي سيستم
reelle Zahlen	رييل گڼونه ( فرانس: په رښتونې موجود -)
Reflexivität	رفلکسيويټي (- راگرځيدنه)
Regel ( Rule)	قاعده
Relationen zwischen Mengen	د ډيريو ترمنځ اړيکي
Rhombus= Raute	مساوي اړخيز څلور گودي معين
Richtungsgerade	لورکږينه
	<b>S</b>
Satz	جمله يا قضيه
-Sekante	د سيکانت يا غوڅوونې جمله
-Sinussatz	د سايجمله
-Tangenten, von außenwinkel	د تنجنتونو ، - د
	دبانديوگونجونو

- vom Sehnenviereck د ټوټونو څلورگودي
- vom Tangentenviereck د څلورگودي تنجنتونو
- vom Umkreis د گردبند يا گردديخوندي
- von Winkelsumme د کونجزياتون
- von Gleichen Sehnen د مساوي ټوټونو
- von Kreisen mit Zwei Schnittpunkten  
گرديو- چي په دوه ټکو کې غوڅوي
- von Radius - und Tangente د وړانگي او تنجنت
- von Rolle د رولي (نوم دی) -
- von Sehne د ټوټونې
- von Umfang-und Zentriwinkel د چاپيري او منځکونج
- von Weiestrass د وایرشراس (نوم دی) -
- Scheitelpunkt ککړې ټکي
- Schenkel پښه (د کونجونو او دريگوديو)
- Scherung بياتيکونه يا بياتيونه
- Schnittpunkt Zweier Geraden د دوه کرنيو غوڅټکي
- Schnittwinkel Zweier Geraden د دوه کرنيو غوڅکونج
- Schrägbilddarstellung مائيل خيرهانخورونه
- Schubspiegelung - راکښل (ټيله) هندارونه
- Sechseck شپږگودي
- regelmäßiges - منظم - ياپه قاعده- -
- Sechsfächner شپږهواريز (داسې بدن، چي له شپږو هوارو رابند وي)
- Segment ټوټه کتره
- Fläche - هواره

Sehne	توتوونی
-Satz	د-جمله
-Satz über gleiche Sehnen	د برابر توتوونو جمله
Seitenhalbierende	اړخنیموونکی یا اړخنیمی
Sekantenfunktion	د غوڅوونکی- یا غوڅیفنکشن
Sekante	غوڅوونی یا غوڅه کوونکی
-Satz	د - جمله
-Tangenten,	د تنجنت یا لمسوونی-
Sektor	برخه (گردی -)
-Fläche	- هواره
Senkrechte	(نیغه) ولاړه
Siebeneck	اوه گودی
-regelmäßiges	-منظم یا - په قاعده
Sinus	ساین
Sinusfunktion	ساینفنکشن
-Periode	- پریودی یا تل بیرته راگرچیدونکی
Sinussatz	ساین جمله
Sinuswert	ساین ارزښت
Skalar	سکالار ( لور نه لري یا یوون (واحد) نه لري)
Skalarmultiplikatio	سکالارخل
Skalares Produkt	سکالاري خل
skalarform der Ebenengleichung	د هوارې مساواتو سکالاربنه (فورم)
spaltenindex	د درخ ایندکس (-بنونی یا پیژند نخښه)
Spalte	درخ ( ولاړه کرښه )

Spaltenmatrix	درخ ماتریکس
Spat = paralleleflächner	غبرگهواری یا هغه هندسی بدن
	چی رابندی هواری نی غبرگی وی
Spatprodukt	غبرگهواری خل ( د وکتورونوخل
	دی، چی غبرگهواره تری لاس ته راخی )
Spiegelung	هندارونه یا اینونه
-Achsen Spiegelung	- محور هندارونه
-Gerade	- کرینی
Spiegelgrade oder Spiegelachse	هندارونکرینه
	یا هندارون محور، اینونمحور
Stammfunktion	ستیز- یا سته بلوان
Standardlinienmethode	د لاین ستانداردی طریق
Stauchung	پرسیدنه
Stereometrie	ستیریومتری ( د جیومتری هندسی )
	بدن - یا تنکچ یعنی د بدنونو کچورونه
Stetig	ناپریکیدونکی یا ناپریکیدنی
Stetigkeit	ناپریکیدوالی
- der analytische Funktionen	- د تحلیلی فنکشنونو
--elementar funktionen	-- د بنسټیز فنکشنونو
-- Umkehrfunktionen	-- د چپه- یا -په څفنکشنونو
-im Intervall	- په اینتروال کی
-mittelbarer Funktionen	- د تړلویا څنځیری فنکشنونو
Strahl	ورانگه ( لکه د لمر وړانگه )
Strahlensatz	ورانگیجمله

Strecke	پایکرنبه
-, Länge der	د - اوردوالی
Streckung, -Zentrische	راکنبل - منخني
Substitutionsregel	(د بل) په ځاي اېنسوونی قاعده
Subtraktion komplexer Zahlen	د کمپلیکس گڼونو کمون
- von Brüchen	د ماتو -
--Vektoren	د وکتورونو -
Summenregel	زیاتونقاعده
Symmetrie	سیومتري
Symmetrische Diabolo	سیومتري دیابولو
System	سیستم
Dual-	دویزسیستم
g -adisches System	g-ادیزسیستم
Zehner System	لسیزسیستم

## T

Tangens	تانجنت
Tangensfunktion	تانجنتفنگشن
-periode	- پریودی
Tangenskurve	تانجنتکړه
Tangenswert	تانجنت ارزښت
Tangente an der Kreis	په گردی تانجنتونه یا مماس
-- einer Kurve	د یوې کړې -
Teiler	پرویشونی یا پرویشوونی
Teilerfremd	په ویشپردی

triviale -	ساده پرویشونی یا په ویشونی
Teilmenge	برخډیری
Tetraeder	څلور هواریز
Thales-satz	تالس جمله
Transitivität	ترانزیتیویتی
Translation	په کرښه پر مخ تلل یا ترانسلیشن
Trapez	تراپېخ (ذوښقه) شکل دې وکتل شي
-allgemein	- عمومي
-symmetrisch	- سیومتری
Trigonometrie	تریگونومتری (دریګوډیکچ، مثلثات)
-Eigenschaften	- خویونه

## U

Umfang	چاپیری، د همغو څیرو لاندې وګوری
Umkehrabbildung	په څټ څیرونه
Umkehrfunktion	په څټ بلواک
Umkreis	د باندي- یا په راتاو ګردی یا ګردی خوندي
	هغه ګردی، چی په یوډ بله څیره، دري- یا څلور ګردی... راتاو وي
-radius	- وړانګه
-Satz	- جمله
Umschaltung	د بیلګې په توګه، په جشمیری کی د (وظیفی بدلون)
Unbestimmter Ausdruck	ناټاکلی - یا نامعینه وینه
	یا - افاده
Ungleichungen	نامساوات، نابرابرون

- mit betragen      د مطلقه ارزښتونو سره
- einer Unbekannten      د يوې نامعلومو
- zweier Unbekannten      د دوه نامعلومو
- , quadratische      د مربع يا څلوري
- , symmetrische      - سيومتري
- , system      - سيستم
- Universalaussage      عمومي يا ټوليزه وينا
- Unterdeterminante      لاندې (برخه) د ډيترمينانت

## V

- Valutierung      په کونټو کې ارزښت ليکل
- Variationen      وارييشن يا تغيرنه
- mit Wiederholung      د تکرار سره
- Vektoren      وکتورونه
- , Addition von      د - زياتون
- Basisvektor      بنسټوکتور
- , betrag von      د - مطلقه ارزښت
- , Einheits-      - يوون
- , freie      - ازاد ( نه تړلی )
- gegenvektor      - مخامخوکتور
- , Gleichheit von      د - برابروي يا - مساوات
- , kollinear      د همغی کرښي سره غبرگ
- , komplanar      د همغی هواړې سره غبرگ
- Komponenten von      - کمپوننت يا ټوټی
- , koordinatenweise Darstellung von      کواراوردینات ډوله کښل -

- Mengen linear abhängige بلواکو یا د لاینی اړ یا
- Mengen linearunabhängige د لاینی خپلواکو ډیری
- Multiplikation mit skalar د سکالار سره ځل
- orthogonale اوتورگونال یا یو په بل نیغ ولاړ ( لنډ: )
- یو په بل ولاړ )
- Parameter form von - پارامتر فورم یا بڼه
- Raum فضا - هوا
- Richtung لور -
- skalare produkt سکالار ځل
- Spatprodukt von - د وکتور غبرگهواریز ځل
- Subtraktion von د - کمون
- Winkel zwischen ترمنځکونج
- Vektoriell Darstellung einer Ebene د یوې هواړې وکتوري انځورونه
- einer Gerade -- د یوې کرینې
- Vektoriell Produkt وکتوري ځل
- von Einheitsvektoren د یوونو وکتورونو ځل
- Vereinigung Zweier Mengen د دوه ډیریو ټولنه
- Verhältnis ځان نیونه یا تناسب
- Verschiebung را کښنه (له ځای-)
- Vielflächner ډیر هواړیز
- Viereck څلورگوډی
- allgemeines - ټولیز یا -عمومي
- Flächeinhalt -هوارمتن یا هواردنه
- konkaves دننه لورته ننوتی (لنډ: ننوتی)

- konvexes دباندي لور ته وتلی (لنډ: وتلی)  
 -Umfang -چاپیری  
 -Winkelsumme -د کونجونوزیاتون  
 Volumen, د کی یا حجم، د بدنون لاندې دې وکتل شي  
 Vieta, Satz von د وییټاجمله  
 Volumen eines Rotationskörpers  
 د یوه خرخیدونکي بدن ډکی - - حجم  
 Vorzeichenregeln د مخنځنې قاعدې

## W

- Wahrheitswert رښتیا ارزښت  
 Wahrheitstabelle رښتیا ارزښت جدول  
 Wendepunkt (راگر خیدتکی یا راگر خوښتکی)  
 -hinreichende Bedingung für einen رسیدونکی شرایط د یوې - لپاره  
 -, notwendige Bedingung für einen ضروري شرایط د یوې - لپاره  
 Wertebereich ارزښت ډیری، ( ارزښت شپول، ارزښت شور  
 ارزښت چاپیری. زه یی ارزښت ډیری بولم )  
 Winkel ( Angle) کونج  
 Basiswinkel ( basic Angle) . بنسټ کونج -  
 Ergänzungswinkel ( complimentary angle)  
 تکمیلونی - پوزونی کونجونه  
 -gestrekter غزیدلی -خوره-  
 -Grad -کونج درجه  
 -Halbierende - نیموونکی یا - نیمې

- Innenwinkel دننه کونج
- Komplementwinkel ولاړ کونج کمپلمنت کونج
- Mittelpunktswinkel منځتکي کونج
- Nebenwinkel - څنگ کونج يا - گاونډي کونج
- Nullwinkel صفر کونج
- rechter ولاړ -
- Scheitelpunkt ( لنډ : ککړی ټکی )
- Scheitelwinkel ککړی په ککړی کونجونه
- Schenkel - پښی
- Schnittwinkel غوڅ کونج
- Spitzer - تیره
- stumpfer - پخ
- Summensatz - زیاتون جمله
- Supplementwinkel خور کونج
- überstumpfer - له پخزیات ، - شا پخ ،
- Umlaufsinn - څرخیدنلوری
- Umrechnung - شمیر اړوونه
- Vollwinkel پوزه کونج
- Winkelfunktionen ( funktion of angle)  
کونجبلواکي، کونجفنکشنونه
- am Einheitskreis - په یوونگردی
- Würfel مکعب ( مور ورته په هغه لوبو کی دانه وایو، چی
- په شپږ هوارو له یوه تر شپږ سترگی وي ) ولاړ هواریز
- Wurzeln( roots) ریښی
- Wurzelexponent ریښه اکسپوننت

Wurzelfunktion رینہ بلواک

Wurzelgesetze( law of roots) رینہ قوانین

Wurzelgleichung ( - equation) مساوات، ینہ برابر،

wurzelwert ( -value) رینہ ارزنت

## X

x-Achse x-محور

-Werte (abszisse) x-زنت یا اسیٹیزی

## Y

y -Achse y-محور

y-Werte ( Ordinate ) y-ارزنت (اوردینات)

## Z

Zahlen ( Number ) گنونه ( عددونه )

- ganz - بول

- imaginäre - راشنل، یا - ریشونی

- irrationale(- irrational) - ایراشنل، یا - ناریشونی

-komplexe - کمپلکس

- natürliche, - طبیعی - یا پیداینت

- reelle - رییل

Zahlenfolgen گنونیپرلیسی

-beschränkte - رابنده

-. bestimmt divergente اکللی دیورگنت (بولہ نہ لرل)

-. divergente - دیورگنت (بولہ نہ لرل)

-. konvergente - کونورگنت (پولی تہ تلونکی)

- monotone - مونوتون یا جکیپییدونکی
- , unbestimmt divergente. نا تا کلي دیورگنت ( نا تا کلي )  
پولي ته نه تلونی -، یا نا تا کلي پوله نه لرونی - )
- Zeilenindex کرنبه ایندکس یا کرنبه بنوونی
- Zeilenmatrix کرنبه ماتریکس
- Zeit وخت
- Zins گته
- Abzinsung - گته -
- Aktivzins فعاله گته
- Faktor د گتهی فاکتور یا - خلی
- Kapitalzins د بپایی گته
- Passivzins غیر فعاله -
- Zinseszins د گتهی گته
- Zwanzigflächner شل هواریزه یا شل هواری
- Zyklometrische Funktion گردیکچ بلواک
- Zylinder توته یا استوانه